

August 2007

Nr 8

TAFELKE

Linn

AUGUST
TULI

WWW.LASTEKAS.EE

Käes on suve viimane kuu – august. See on moosikeetmisekuu ja jäätisesöömisekuu. Moosipurke ja jäätiseid võid näha ka nendel kahel pildil. Paistab, et härerad jäätised tunnevad end koos moosirahvaga oma kodus külmkapis õige õdusalt. Mõnel tüübil tuleb mõnusast olemisest lausa tukastus peale.

Vaata pilte hästi hoolikalt. Mitu erinevust sa neilt leiad?

Saada oma vastus enne 20. augustit meiliaadressil taheke@taheke.ee või lahtisel postkaardil aadressil Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn. Vastusele lisa **kindlasti** oma nimi, vanus ja aadress! Õigesti vastanute vahel loositakse välja CD-plaat „Tingel-tangel”, mille laulavad Bel Canto laulustuudio lapsed.

SISUKORD

Luuletused <i>Evelin Banhard, Piret Raud</i>	4
President ja lasterikas pere <i>Aino Pervik</i>	6
Väga moodne triikraud <i>Kerttu Soans</i>	8
Jumala ilus teleskoop, Kuhu öö päeval läheb <i>Peeter Sauter</i>	10
Ohhoo!	
Taevased naabrid <i>Tauno Vahter</i>	11
Loodus	
Kividest kompass <i>Piret Raud</i>	12
Mererand ja kivirahvas <i>Olev-Merivee</i>	13
Raamat	14
Meisterdus	15
Post	17
Nali	18
Arva ära!	19

TÄHEKE

SA Kultuurileht lasteajakiri
ASUTATUD JAANUARIS 1960 + ILMUB KORD KUUS

Toimetuse aadress:
Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn
taheke@taheke.ee
Telefon 646 3697

Peatoimetaja Piret Raud
Kunstiline toimetaja Priit Rea
Makett Dan Mikkin

Tähekest saab tellida otsekorralduslepinguga
www.tellimine.ee
telefon 666 2535

Esikaane on joonistanud Anne Pikkov.

TÄHEKEST TOETAB EESTI KULTUURKAPITAL

MÖÖDA EESTIMAAD TUURITAB KINOLODI!

Viimased viis aastat on suviti mööda Eestimaad ringi sõitnud kinobuss. Sel suvel vahetavad kinobuslased bussi lodja vastu välja ja nii liigub 9.–18. augustini läbi kuue maakonna üheksa sadama kinolodi. Lodi on vanaaegne puidust praam, mida kasutati vanasti jõgedel ja järvedel kaubaveoks. Kinolodi veab oma pardal kauba asemel hoopis vahvaid filme, mida Eestimaa eri paigus inimestele näidata. Lodjakino saab näha: 9. augustil Alajõel, 10. augustil Mustvees, 11. augustil Varnjas, 12. augustil Värskas, 13. augustil Mehikoormal, 14. augustil Rekus, 15. augustil Jõgevestel, 16. augustil Valmas ning 17. ja 18. augustil Tartus.

Lisaks filmivaatamisele saab siin õppida ka filmitegemist. Töötoas võivad lapsed proovida teha joonisfilmi ja lamenukufilmi, plastiliinist nukkudega filmi ja isegi mängufilmi.

JOONISTA OMA LEMMIKTEADLANE!

EENet ja teaduskeskus AHHA korraldavad arvutiga joonistamise võistluse „Palun joonista mulle teadlane”. Võistlusele oodatakse pilte laste lemmikteadlastest, olgu need siis ajaloolased või keemikud, astronoomid või filosoofid, konnauurijad või taimetargad. Võistluse võitjaid ootavad vahvad auhinnad ning parimad pildid saadetakse üleuroopalisele võistlusele „Teadlaste öö”. Ka agaramaid juhendajaid premeeritakse. Pilte saab esitada 20. septembrini. Täpsemad juhised, kuidas seda teha, leiab EENeti kodulehelt www.eenet.ee/konkurss.

Lamenuku tegi
Katariina Kivi (7 a.).

Joonistanud
Elise Teemus (10 a.)

Evelin Banhard

SOOJA SÜDAMEGA KÜLM KAPP

KÄES ON ÖÖ

Piret Raud

LUUKERE LAUL

MA ELAN VANA SEINAKAPI SEES.
SIIN HOIAB MIND ÜKS VÄGA TÄHTIS MEES,

KES VAREM OLII PAHA,
KUID ÄSJA HAKKAS HEAKS.
NING NÜÜD SEE MEES EI TAHA,
ET KEEGI MINUST TEAKS.

MA SIISKI KURVALT END EI TUNNE, SEST
MUL ON SIIN KAPIS SELTSIKS LIPS JA VEST.

ME ELAME KUI PERE
JA MEIL ON TORE KOOS:
LIPS, VEST JA KONDIKERE
NING VESTITASKUS ROOS.

Piret Raud

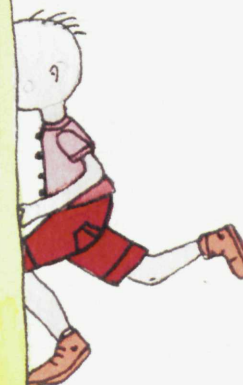
LUUA LAUL

MUL POLE JALGU EGA PEAD,
EI OLE SILMI, KÕRVU, SUUD.
JA EHKKI OLEN LUUD, KAS TEAD,
MUL PUUDUVAD KA KONDID-LUUD.

MIND POLE MEISTERDATUD LUUST,
MIND POLE TEHTUD LIHAST,
VAID OKKALISEST KUUSEPUUST
JA RAAGUS KASEVIHAST.

NING KUIGI PUUDU ON MUL PEA
JA LUUST JA LIHAST KEHA,
ON VARS MUL VAPUSTAVALT HEA –
SEE SUUDAB PAUKU TEHA!

PÕMM-PÕMM-PÕMM!
KÕMM-KÕMM-KÕMM!
MIND PELGAB PÄTT JA KARDAB VÕMM
NING PAKKU JOOKSEB KARUMÕMM.

Aino Pervik

PREŠIDENT JA LASTERIKAS PERE

JÄNESTE
PRESIDENTI
AUTO PEALE ON
JONNISTATUD
KOLM
PORGANDIT!

Ühel ilusal hommikul seisis presidendil ees sõit ühte kaugemasse kodumaa kanti. Plaanis oli külastada peret, kus kasvas kaksteist last.

Presidendiga sõitis kaasa hulk ajakirjanikke ja televisiooni võtteriühm. Maanteel oli terve autorongkäik. Kõik kihutasid presidenti külaskäiku jälgima. President ise oleks parema meelega sõitnud ilma saatjateta, kuid polnud parata. Presidendi külaskäik kaugel kohalasterikkasse perekonda

oli suur uudis, mida tuli ajalehtedes ja televisioonis kajastada.

Lastega pere kodu ees ootas juba hulk inimesi. Presidendiga olid tulnud kokku saama kõik tähtsad kohalikud tegelased. Ja muidugi ka küla-inimesed. Kõik tahtsid ju presidenti näha.

Seepärast peeti alguses tükk aega kõnesid. Presidendile tutvustati kõiki kahteteistkümmet last. President surus neil kõigil kätt ja kinkis iga-ühele ilusa raamatu ja kommikarbi. Lapsed kummardasid või tegid kniksu. Teleoperaator tiirles ümber nende ja muudkui suristas oma kaameraga.

Suuremad lapsed olid küpsetanud isuäratava mustikakoogi ja katnud aeda kohvilaua. Muidugi ei mahtunud kogu see suur hulk rahvast lauaäärde ära, ja ega kõigile poleks kookigi jätkunud. Nõnda siis istus president koos lasterikka perega kohvilauda. Teleajakirjanik pani presidenti kõrvale istuma ühele poole väikese Kauri, teisele poole kaksikud Liile ja Leeli. Ajakirjaniku meelest sai niiviisi väga hea telepildi. Muu seltskond seisis ümberringi ja vaatas, kui lahedalt president koos lastega kooki sööb.

Presidendile kippus koledasti naer peale. Olukord oli lihtsalt naljakas. Justkui antaks siin mingit etendust, et kuidas president koos lasterikka perega mustikakooki sööb. Justkui polekski ta päriselt külaliseks. Justkui oleksid nad kõik näitlejad.

Aga naerda ei sobinud, naermisest oleks võidud valesti aru saada. Keegi oleks võinud isegi pahaks panna, et mis siin naerda on. Oleks võinud solvuda, et kelle üle president siis siin naerab.

President nägi kõvasti vaeva, et naeru tagasi hoida.

Siis juhtus aga nii, et väike Kaur ajas ärevusega oma morsiklaasi ümber. Ega Kaurgi ei olnud harjunud, et kõik vahivad, kuidas ta ilusti viisakalt kooki sööb. President läks Kaurile ruttu appi ja püüdis päästa mis veel päästa sai. Morss voolas ju mööda lauda laiali ja tilkus Kauri uutele pükstele.

Kaur aga pillas oma mustikakoogi presidendile heleda ülikonna peale. Mustikapool vastu pintsakut.

„Kaur!” karjatas Kauri isa.

„Kaur!” oigas Kauri ema.

Kaur hakkas nutma.

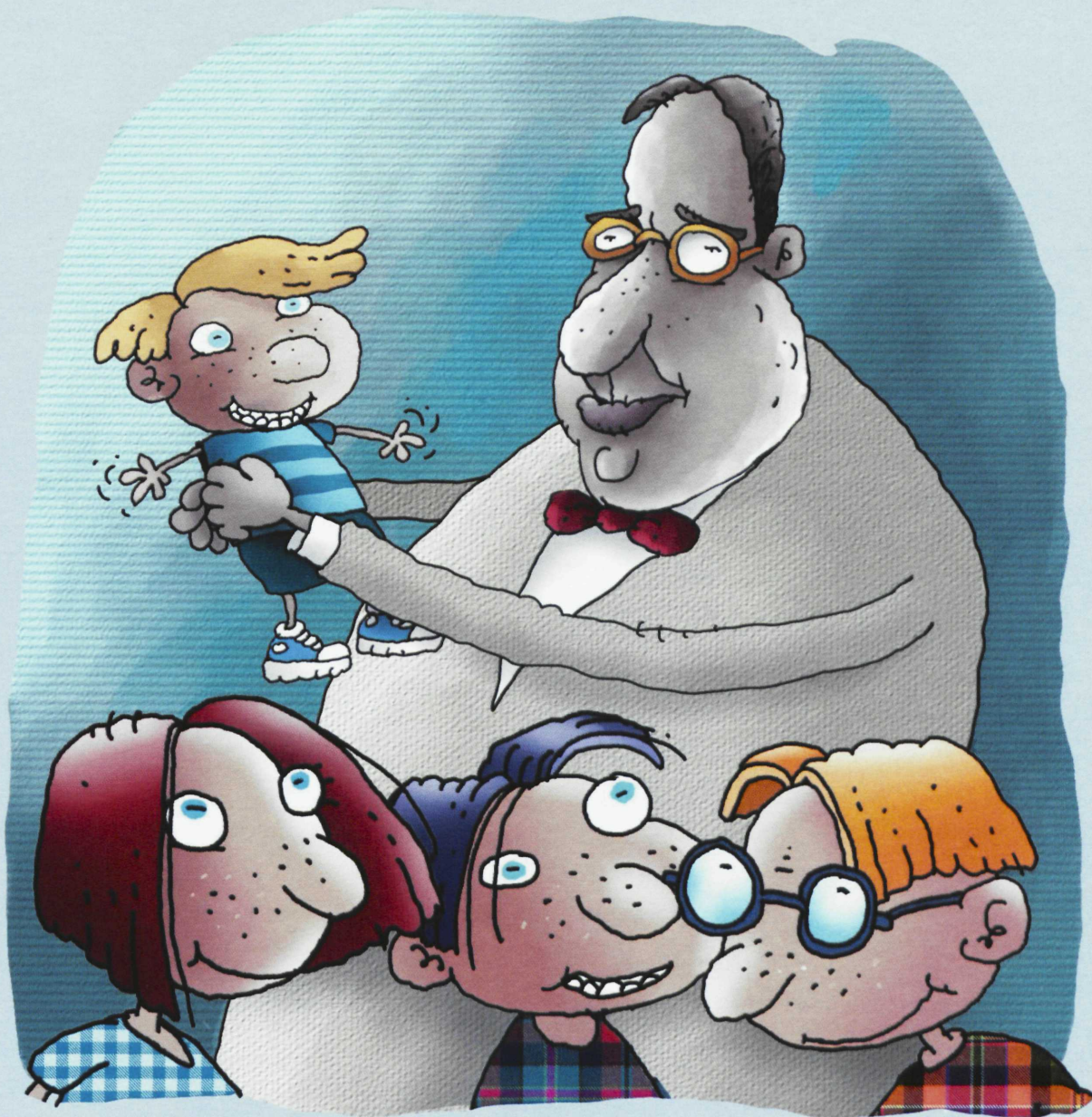
Kõik ehmusid kangeks. Tagatipuks hakkasid veel kaksikud Leeli ja Liile itsitama.

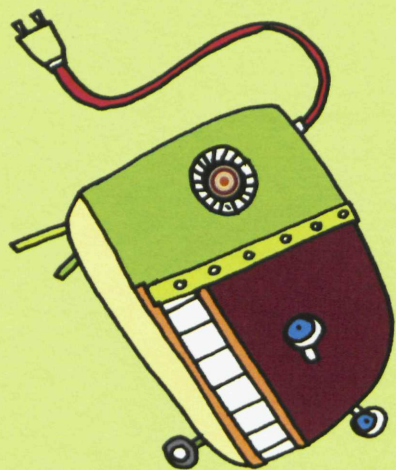
„Leeli ja Liile!” sosistas vanaema kohkunult.

Nüüd ei saanud president küll enam naeru peetud. Ta tõstis Kauri kõrgele õhku ja hakkas valju labinaga naerma. Ja kõik kaksteist last koos temaga. Kaur lausa kilkas rõõmu pärast. Nii hea oli vabalt naerda. Enam polnud karta, et keegi võiks valesti aru saada ja solvuda.

Siis hakkas naerma ka vanaisa, seejärel isa, ema ja vanaema. Ja muidugi kogu rahvas ümberringi. Äkki oli kogu lugu kõigi meelest hirmus naljakas. Ainult teleoperaator vaatas naermist nõutult pealt. Ta ei saanud aru, kas tal on mõtet seda kõike pildile võtta või mitte. Seda ei saanud ju eetrisse lasta.

Operaatori meelest ei olnud siin midagi naerda. Imelikud inimesed.

Kerttu Soans

VÄGA MOODNE TRIIKRAUD

MINA
OLEN VÄGA
MOODNE
TOMAT!

Majapidamistarvete kaupluse triikraudade riiulisse toodi uus triikraud. Ilus, terashall ja voolujooneline. Triikraual oli neli punast silma ja kaks pikka nina, üks sinine ja teine punane. Keset triikrauda oli suur sädelev ratas, mida sai vasakule ja paremale keerata, mispeale triikraua silmad üksteise järel põlema süttisid. Saba oli uuel triikraual selline, mille ta võis enda sisse tõmmata nagu tolmuimeja või enda küljest lahti lasta nagu arvuti. Niisiis oli tegemist seninägematult moodsa triikrauaga!

Kuna uus triikraud oli palju kordi kallim kui

eelmine mudel, vaatasid inimesed teda kahtlustavalt. Et kas väärrib ikka nii suurt hinda? Et kas teeb ikka midagi enam kui eelmine triikraud? Et kas on ikka tõepoolest šefim või on niisama üles mokitud? Vaatasid ja uurisid, aga ära ei ostnud.

Siis aga astus poodi mees, kes ostis oma naisele alati kõige uuemad ja kõige kallimad majapidamismasinad. Ta ei teadnud kohvimasinat, kohviveskitest, veekeetjatest, tolmuimejatest, mikseritest, pesumasinat ega triikraudadest mitte midagi muud kui seda, et mida rohkem maksab, seda parem on. Aga kuna tal polnud aega kodus olla (see mees töötas välismaal ja tal oli väga palju tööd), siis näitas ta hoolitsust üles sellega, et ostis oma naisele iga uue kodumasin, mis müügile tuli. Vanad kodumasinad viis naine taaskasutuskeskusesse, kus need jagati perenaistele, kelle mehed ei töötanud välismaal ega ostnud neile uusi kodumasinaid. Kuna müügile ilmus pidevalt uusi mudeleid, viis naine vahel taaskasutuskeskusesse ka mõne sellise masina, mida ta polnud ühtki korda kasutada jõudnud, ja tegi sel viisil suurt rõõmu mõnele, kes sai täiesti uue nõudepesumasina või mahlapressi võileiva-hinna eest. Kõigil hea meel!

Poodi tulnud välismaal palju töötav mees märkas kohe triikraudade riiulis ülimumoodsat masinat. Kui ta nägi, et see maksab kümme korda rohkem kui eelmine, ei pidanud ta pikalt aru, vaid palus triikraua sisse pakkuda ja paki kuldse lehviga kinni tõmmata. Mees ise pidi lennuki peale kiirustama ja ei jõudnud koju minna, vaid saatis taksojuhi naisele uut triikrauda viima.

„Palun, proua, siin on teie uus triikraud!” ütles sohver naisele.

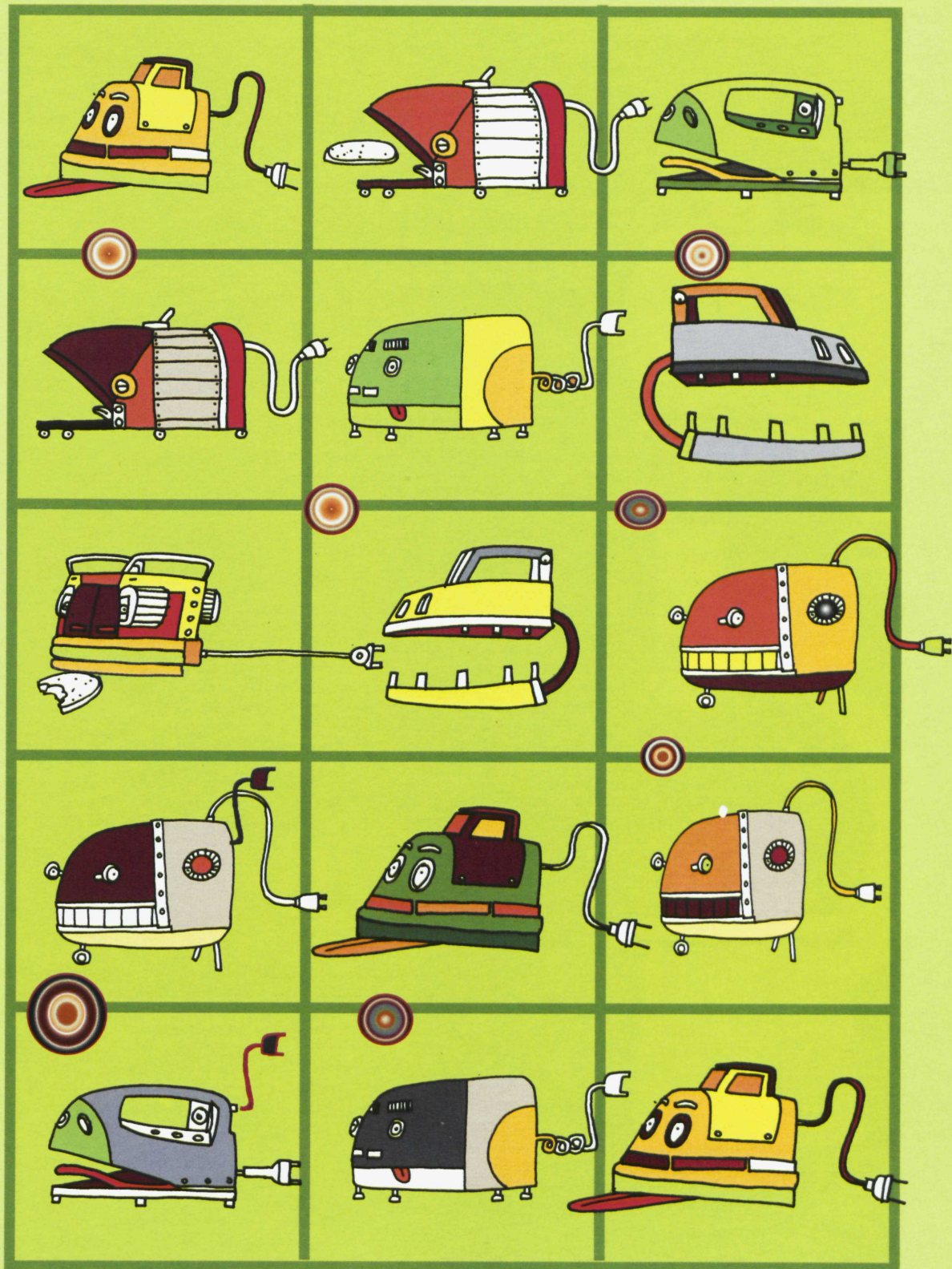
Naine tegi paki lahti ja võttis uue kodumasi-
na välja. Ta pani juhtme seina ja otsustas kohe
proovida, kuidas uus raud triigib. Kuna naisel oli
kõik triigitud, hakkas ta triikima triikimislauda
katvat lillelist riiet.

„Midagi on valesti...,” pomises naine omaet-
te. „Uus triikraud on kuidagi liiga kuum, et teda
käes hoida, ja kuidagi liiga külm, et temaga trii-
kida...” Kas raud üldse triigib, sellest naine aru ei
saanud, sest triikimislauda kate oli sirge nagunii.
Naine muudkui keerutas triikraua peal olevat
sädelevat ketast, mispeale punased silmad kord
läksid põlema ja kord kustusid. Äkki kostis triik-
raua seest vaevukuuldav piiksatus, mis ütles mi-
dagi, mis kõlas nagu „Saia!” Naine mõtles, et ega
neid moodsaid asju tea, ning pistiski triikrauda
ühe saiaviilu. Nüüd kostis triikraua sinisest ni-
nast õnnelik „Klõnks!” ja masin hakkas saia küp-
setama.

Just nii! See triikraud polnudki triikraud,
vaid oli hoopis röster, mida oma seninägematu
kuju järgi võis ju ka triikrauaks pidada! Ja kuna
masinaga polnud kaasas ka ühtki tuttavas keeles
paberit, kust kauba kohta lugeda oleks osatud, ei
teadnud müüjad röstrit omasuguste sekka panna
ja pistsid ta hea õnne peale triikmasinate riulisse.

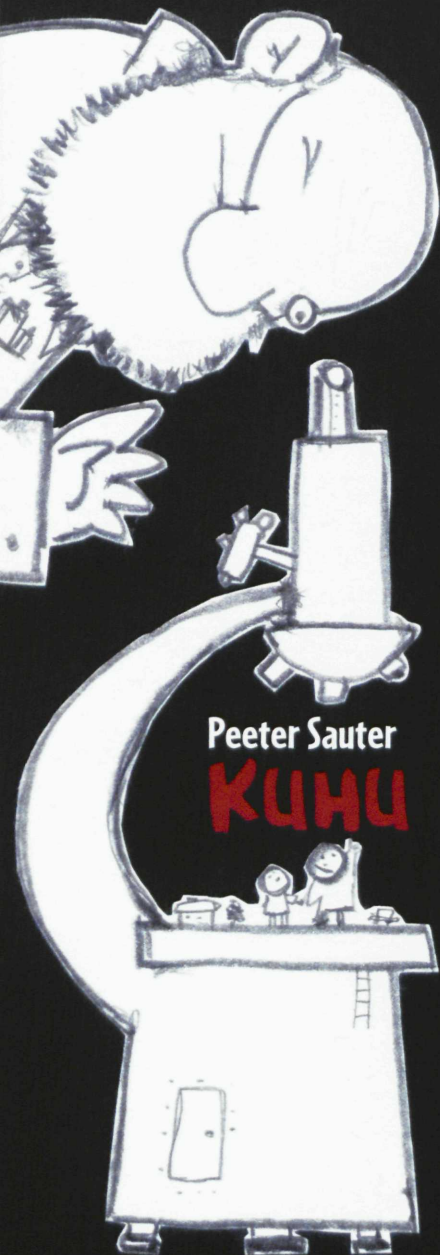
Röstril endal oli muidugi kõige parem meel,
et teda enam triikima ei sunnitud! Minuti pärast
tuli tema punasest ninast lõbus „Plumps!” ning
röstri kõrval lebavale taldrikule lendas kuld-
pruun saiaviil.

Joonistanud Urmas Viik

Peeter Sauter

JUMALA ILUS TELESKOOP

Iss tõstis lauale suure kasti: „Ma olen seda pikisilmi oodanud!”

Väike Mirjam vaatas: „Kas see on pikisilmi?”

„Jaa, see on minu pikk silm või silmapikendus. Või teleskoop.”

„Mis see teeb?”

„Sellega saab taevasse vaadata.”

„Et mis jumal teeb? Et kas teeb hästi või halvasti.”

„Nojah.”

„Aga kuidas sealt paistab?”

Peeter Sauter

KUHU ÖÖ PÄEVAL LÄHEB

„Ma tean, kuhu öö päeval läheb!”

„Võib-olla saab tal töö läbi ja ta läheb koju magama ja magab kuni õhtuni ja siis läheb jälle öötööle.”

„Ei, issi, sina ei tea. Ta läheb liivakasti ja peidab ennast ära. Ta mängib peitust.”

„Aga sina leiad ta üles. Sa ju tead, et ta on liivakastis.”

„Muidugi.”

„See teeb suureks, kui sisse vaadata.”

„Jumala teeb suureks?”

„Jah.”

„Ja jumal vaatab teisest otsast vastu ja näeb mind ja mina kasvan suureks?”

„Ei, kui teisest otsast sisse vaadata, siis teeb väikeseks.”

„Et meie paistame väikesed ja jumal suur? Kas ta tahab nii? On see tema teleskoop? Näita mulle nüüd jumalat.”

„Praegu ei näe. Öösel peab vaatama.”

„Aa, unes, jah? Pane pikisilmi mulle täna voodisse. Mul on jumalaga üks asi.”

„Ja kuhu ta siis läheb, kui on üles leitud?”

„Sinu kaissu ja te magate kuni õhtuni, kuni sa mulle lasteaeda järele tuled. Siis lähete tööle.”

„Aga emme?”

„Ööl ei ole emmet, ta ise ongi emme. Ja tal on väikesed ööd ka.”

„Kas nemad kirjutatakse väikeste tähtedega?”

„Tähed ainult paistavad väikesed, sest nad on kaugel. Kuidas sa mitte midagi ei tea. Lase mul nüüd magama jääda, muidu ma ei saagi kolmeaastaseks.”

TAEVASED NAABRID

Suve lõpp on hea aeg taevakehade vaatlemiseks. Inimesed on seda teinud aastasadu, kuid läbi sajandite on asjadest erinevat moodi aru saadud.

Päike paistab taevast suurena, kuid ta asub meist 150 miljoni kilomeetri kaugusel. Kuigi juba vanad kreeklased avastasid, et Maa ja teised planeedid tiirlevad ümber Päikese, usuti vahepealsel keskajal hoopis, et Päike tiirleb ümber Maa. Neid teadlasi, kes vastu vaidlesid, võis kohus karistada. Tegelikult on päikeseid palju rohkem, teisi lihtsalt nimetatakse tähtedeks. Päikest koos tema ümber tiirlevate taevakehadega nimetatakse päikesesüsteemiks.

Planeedid on suured taevakehad, mis tiirlevad ümber meie Päikese. Kui küsida, palju on planeete, oleneb vastus sellest, kellelt küsida. Juba ammu tunti Päikesele kõige lähemat planeeti Merkuuri ning kaugemaid Veenust, Maad, Marssi, Jupiteri ja Saturni, hiljem avastati ka Uraan ja Neptuun – nii on planeete kokku 8. Varem aga õpetati koolis, et üheksas planeet on Pluuto. Kuid vahepeal on teadlased vaieldud ja otsustanud,

et Pluuto on hoopis väiksem taevakeha, mida nimetatakse kääbusplaneediks. Sellised on ka Ceres ja Xena.

Peale planeetide liiguvad meie päikesesüsteemis ka asteroidid, kuud ja komeedid. Komeedid ehk sabatähed liiguvad piki oma rada. Komeedi teekond võib ulatuda nii kaugemale, et me ei näe seda isegi teleskoobiga. Vahel aga satuvad nad Maa lähedale, ja siis paistavad mõned neist ka palja silmaga nagu helendavad sabaga tähed. Mõned inimesed usuvad, et sabaga tähte nähes läheb soovitud soov täide.

Paljust pisematest komeeditükkidest koosnevat kogumit nimetatakse meteorivooluks. Augustikuus võib näha meteorivoolu, mida kutsutakse perseiidideks. Perseiidide nimi tuleb sellest, et meteorivool saab alguse Vana-Kreeka kangelase Perseuse järgi nimetatud tähtkujust. Kõige paremini paistab see augusti keskel, kui linnast väljas võib öösiti selge taeva ja hea õnnega näha palju väikeseid tähesadusid.

Tauno Vahter

Joonistanud Ilmar Trull

KIVIDEST KOMPASS

Suvisel rannal on tore kividega mängida. Kive leidub igas suuruses ja värvitoonis ning neist on huvitav pilte laduda või oma nime kirjutada või siis hoopiski kompassi teha.

Kompassi tegemiseks on kõigepealt vaja määrata ilmakaared. Põhjasuuna leiad kätte nii, et torkad päeval kella ühe paiku maa sisse pulga. Suund, kuhu langeb vari, näitabki põhja. Lõuna paikneb põhja vastassuunas, sealt paistab keskpäeval

KIVIDEST KOMPASS NÄITAB ÄRA KÕIK ILMAKAARED.

päike. Talvel paistab päike lõunast kell 12, suvel aga tund aega hiljem, sest kevaditi keeratakse kellad tunni võrra ette.

Kui nüüd seista näoga põhja poole, siis saad määrata ka ülejäänud ilmakaared. Nii jääb lääsvasakule ja ida paremale. Kirre jääb põhja- ja idakaare vahele ning kagu lõuna- ja idakaare vahele. Edel paikneb lõuna- ja läänesuuna vahel ja loe põhja- ja läänesuuna vahel.

Pärast ilmakaarte määramist saab hakata maapinnale kompassikive laduma. Põhja-, lõuna-, ida- ja läänesuuna märkimiseks võib kasutada veidi suuremaid kive, sest need on olulisemad ilmakaared. Kirde-, kagu-, edela- ja loodesuuna võib märkida väiksemate kividega. Kui kõik ilmakaared on kividega märgitud, näeb kompass välja nagu väike päike.

Selleks, et oleks aru saada, kus mis suund on, tuleks ilmakaari näitavate kiirte juurde kirjutada tähed. Rahvusvaheliselt tähistatakse põhjakaart N-tähga ja lõunakaart S-tähga, läänt tähistab W ja ida O või E. Need tähed on lühendid saksa- ja ingliskeelsetest ilmakaarte nimetustest. Tähtede ladumisel tasub kasutada hästi pisikesi kive, sest näiteks S-tähte on suurtest kividest keeruline teha.

Kivikompassi tegemisel võib peale erivärviliste kivide ka muid materiale kasutada. Näiteks pihlakamarju, mis on lahedalt oranžid, või käbisid või tammetõrusid. Kompassi ei pea tegema ilmingimata rannas, selle võib teha ka koduõue või -aeda.

Piret Raud

MERERAND JA KIVIRAHVAS

Kui sul mererannas puhkamisest, päevitamisest, ujumisest, muidu möllamisest ja mere vaatamisest isu täis saab, siis on just õige aeg hakata tegelema kividega. Päris tavaliste kividega. Kivimänguks pole tarvis muud kui üht pihutäit pisikest kiviklibu ja suuri mõnusaid rahnusid, mis võivad olla nii kirjud kui ka ühevärvilised, hallid kui ka pruunid, konarlikud kui ka siledad. On hea kui kivivalik on lai.

Kiviklibu peos, mererannal jalutades ja ümberingi vaadates avastad sa korraga, et kui sellele kivile siin või teisele teisel asetada silmaks pihusolev väike kivike või kaks, hakkab hetk tagasi nii ilmetuna tundunud kivijurakas korraga elama. Hetkega sünnivad mereröövlid, nõiad, jobud, narrid, kaabakad, tarkurid ja kes küll kõik veel.

Kivitüüpide ilme ja iseloom sõltub sellest, kui leidlikult sa selle pisikese kivikese või kaks või kolm paika panna oskad. Kivimängule lisavad põnevust merelindude hõiked, lainetekoha ja kõik muu mere juurde kuuluv.

Ja paari tunni pärast sa mõistad, et korraga on maailm su ümber muutunud hoopistükkis huvitavamaks.

Olev Merivee

Pildistanud Olev Merivee ja 4x Piret Raud

KIVINÄGUDE TEGEMISEL VÕIB KASUTADA KA PILLIROOGU, MEREKARPE JA ADRU, VETIKAIK JA PUUTÜKKE.

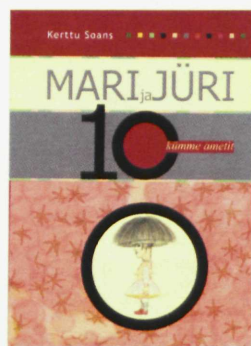
MARI JA JÜRI KÜMME AMETIT

Kerttu Soans
Ajakirjade Kir-
jastus, 2007

Kerttu Soansi raamatus „Mari ja Jüri kümme ametit” on viis Jüri ja viis Mari. Jürid on majahoidja, näitleja, linnapea, kaupmees ja kirjanik. Marid on arst, juuksur, kunstnik, piletikontrolör ja aednik. Kõik Jürid ja Marid armastavad oma tööd väga. Mulle meeldib linnapea Jüri, kes on kindlameelne ja ei anna kivinägudele allkirja. Kivinägudel on mustad prillid ja kuldsõrmused. Nad on kindlasti väga ohtlikud. Linnapea ei tohi iialgi ühtki sahkermahkerit teha.

Näitleja Jüril on nähtamatuks tegev kampsun ja piletikontrolör Mari on väikese lapsega lahke. Kaupmees Jüri on aus ja sellepärast külastab tema poodi isegi president. Raamatu pildid on huvitavad ja president on täpselt enda nägu. Kui mina suureks saan, tahan hakata kunstnikuks. Oma tööd peab väga tahtma teha, siis tuleb see ka hästi välja.

Linda Nõmmik (8 a), Tallinn

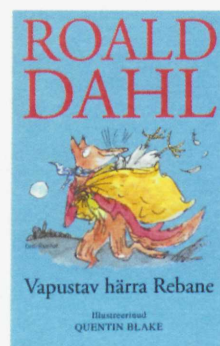
VAPUSTAV HÄRRA REBANE

Roald Dahl
Eesti Raamat,
2007

See lahe raamat räägib kolmest vastikust talunikust – Koperdisest, Uimerdisest ja Oast, kes üritavad kinni püüda rebaseperet. Algul püüavad talunikud härra Rebast maha lasta, aga tabavad vaid tema saba. Siis püüavad talumehed rebase urgu lahti kaevata, kuid ei saa siiski rebaseperet kätte. Lõpuks toovad mehed traktorid mängu ja kaevavad lahti terve künka, kus on rebaste, muttide, jäneste ja nirkide urg. Kuid sellestki ei ole abi, sest härra Rebane kavaldata nad üle.

Kõige kurvem koht selles raamatus on, kui härra Rebasel saba otsast lastakse. Kõige rõõmsam ja naljakam on aga raamatu lõpp. Aga lõppu ma teile ära ei räägi.

Raamatu pildid on joonistanud Quentin Blake, kes on illustreerinud teisiigi Roald Dahli raamatuid. Mulle meeldivad selle kunstniku pildid väga, sest need on naljakad.

Paul Kalda (7 a), Tallinn

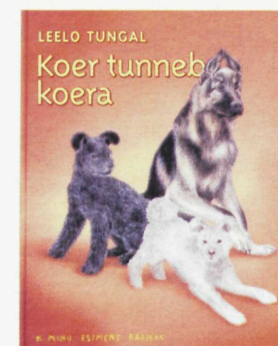
KOER TUNNEB KOERA

Leelo Tungal
Tänapäev,
2006

Selles raamatus on kolm pikka lugu koertest, luuletused ja sissejuhatus, milles Leelo Tungal räägib koertest oma elus. Jutu „Pool koera” peategelaseks on poiss, kes põgeneb oma onu eest koolimajja, sest too tahab temalt koera ära võtta ja seda maha müüa. Siis läheb lugu põnevaks...

Teiste lugude peategelasteks on Barbara ja loomulikult koerad. Mulle meeldis raamatust kõige rohkem lugu „Barbara ja suvekoerad”. Barbara tahtis endale meeletult koera, aga vanemad ei lubanud. Siis jooksis ta kodust ära ja jõudis koertekoju. Seal sai ta kõigest aru, mida koerad rääkisid. Koertekodust saab Barbara endale ka väikese sõbra Tõndu.

Mulle meeldivad väga kassid ja sellepärast jäi mul kripeldama koht, kus koer rääkis põlastavalt kassidest. Seda raamatut võiksid lugeda kõik, kellele meeldivad loomad, eriti koerad. Siit saab lugeda, mida koerad võivad tunda ja kui tähtis on neile kodu.

Riiste Kaaret (10 a), Lagedi

TUULERATAS

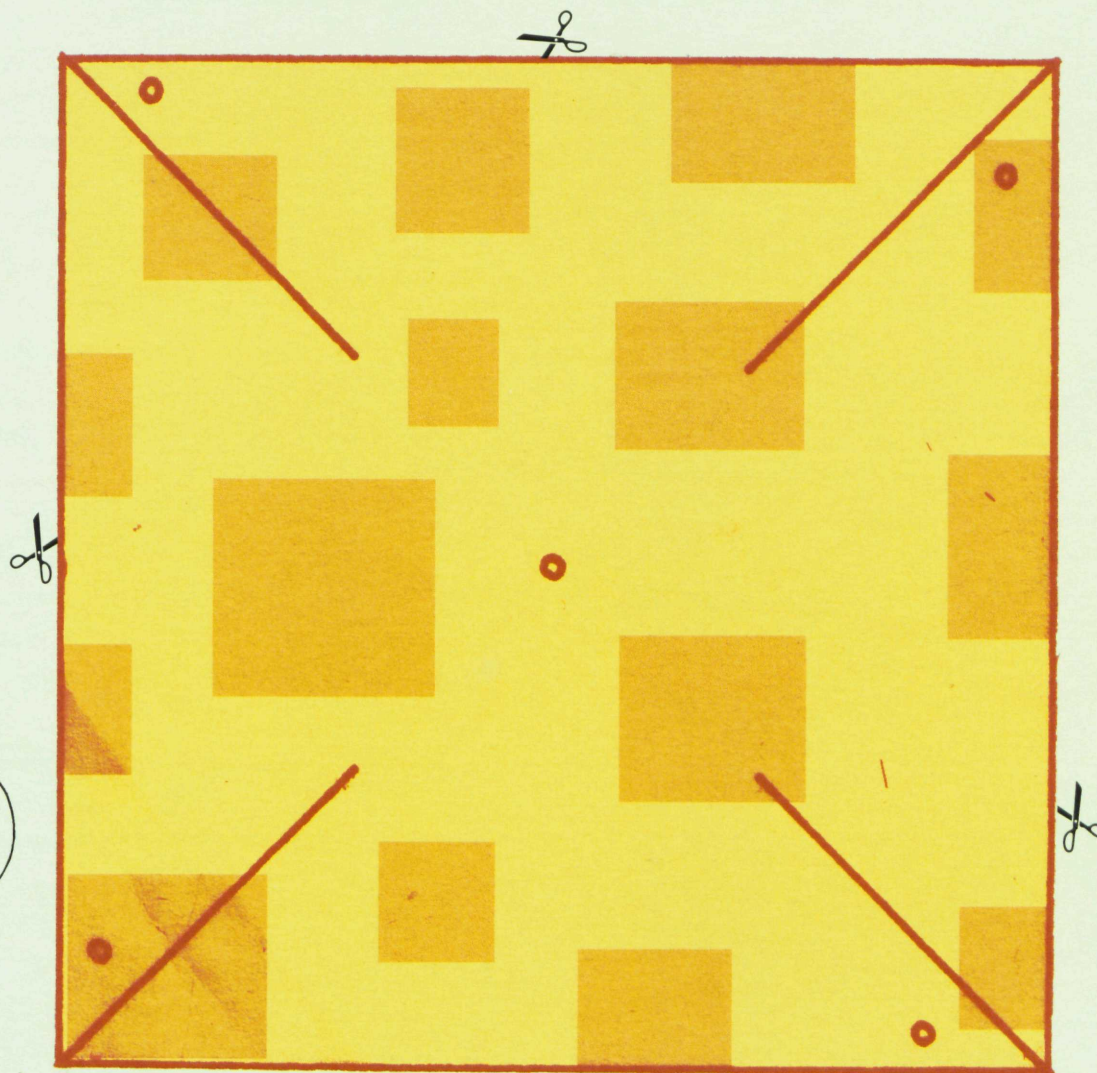
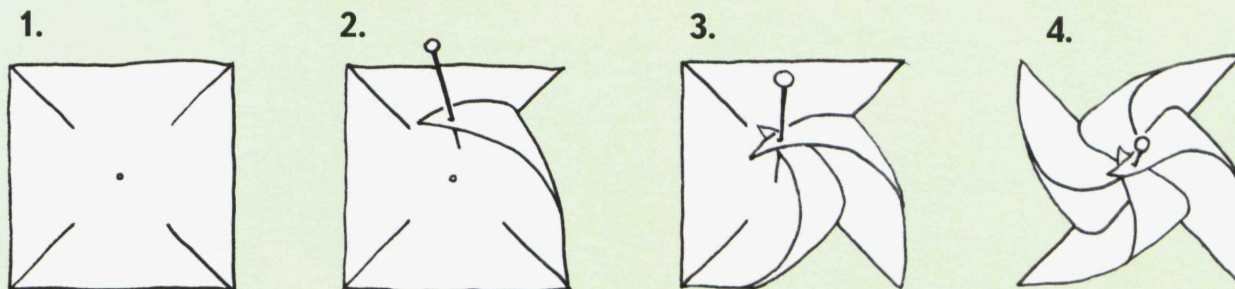
Suve lõpp on tugevate tuulte ja tormide aeg. Tuulise ilmaga on tore mängida tuulerattaga. Selle õpetuse järgi saadki endale tuulise päeva tarbeks vahva mänguasja meisterdada.

1. Lõika ruut paberist välja. Tee ruudu nurkadesse sisselõiked.

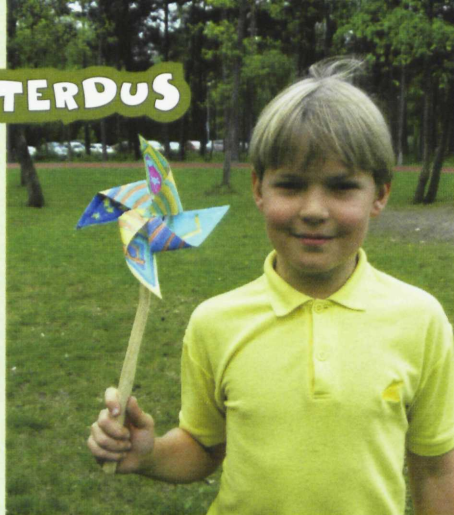
2.–3. Torka kõik ruudu neli nurka järgmööda nõöpnõela otsa.

4. Lükka nõöpnõel läbi ruudu keskkoha. Nüüd kinnita ratas sama nõöpnõelaga varre otsa. Varreks sobib hästi nii pliiats, harilik puupulk kui ka puust joonlaud.

Selline tuuleratas peaks tuule käes mõnusasti pöörlema. Ka ratast käes hoides jooksmine peaks selle pöörlema panema. Eriti kaval on panna tuuleratas mõne liikuva asja (kiige, jalgratta vms) külge, siis pole tuult või jooksmist ratta ringi-ajamiseks vajagi.

Meisterdamist õpetas
Mari Viik.

JAAN THOMAS MÄNNIK

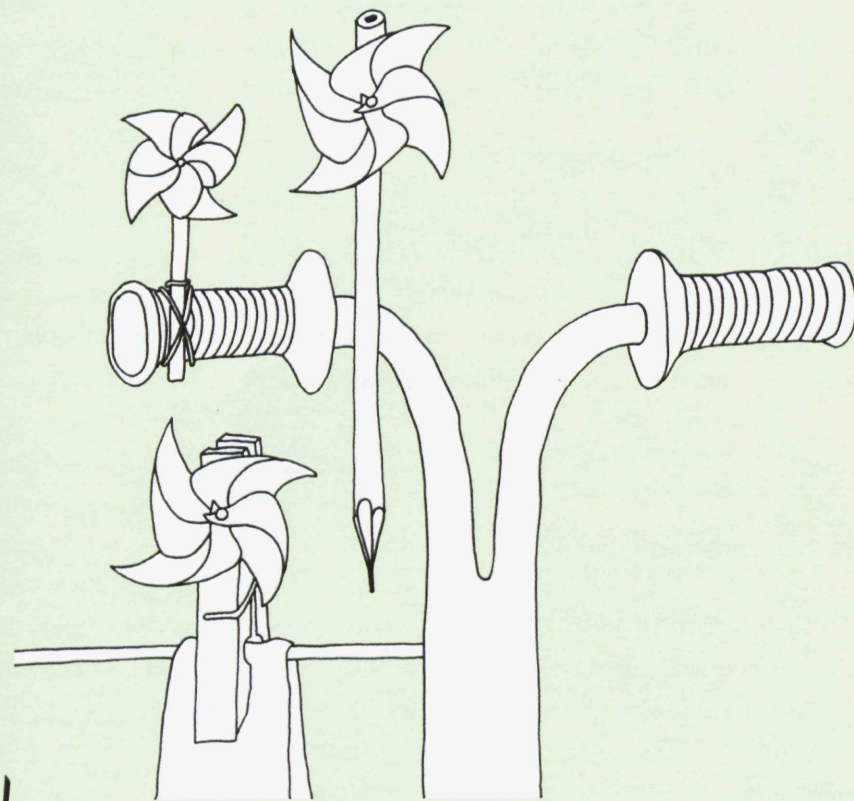
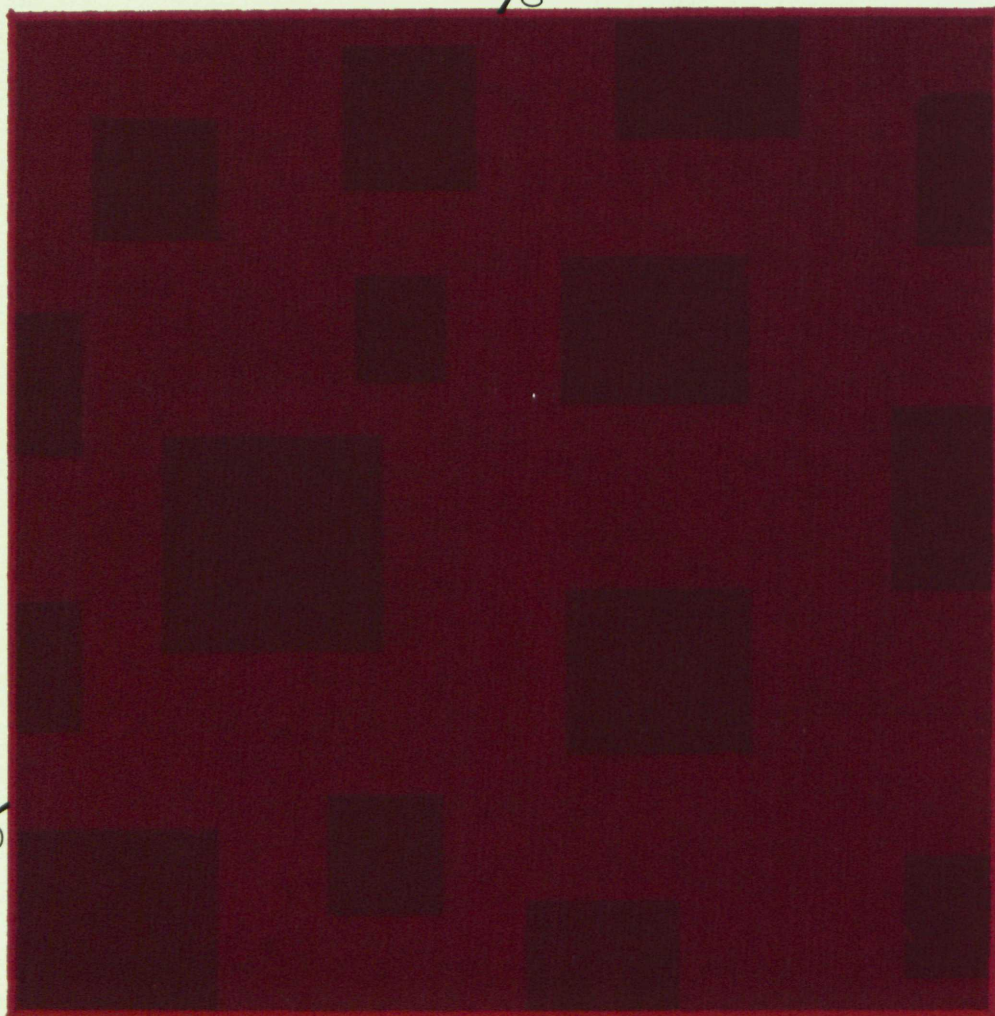
MARKUS KASEMETS

ROBIN ERLEMANN

GEORG SIMMUL

TUULERATTA VÕIB KINNITADA KA PESUNÕÖRI
VÕI JALGRATTA LENKSTANGI KÜLGE.

KAKS ORAVAPOISSI SIGADI-SAGADI

Elasid kord kaks oravapoissi Niki ja Naki. Niki oli virk, aga Naki väga laisk. Nad elasid suure tamme sees. Neil oli kena kodu.

Ükskord, kui Niki tööd tegi, lamas Naki diivanil ja sõi pähkleid. Niki korjas endale talvevarusid, sest talv oli tulemas. Ta korjas endale marju, seemneid ja pähkleid. Äkki kukkus ta sügavasse auku. Niki karjus nii kõvasti, kui suutis. Naki kuulis teda, kuid ei teinud sellest välja. Lõpuks suutis Niki ikkagi august välja ronida ja hakkas talvevarusid edasi korjama.

Jõudis kätte talv. Oravate kõhud läksid tühjaks. Niki läks võttis midagi hamba alla. Naki tahtis ka, aga Niki ei andnud, sest Naki ei tulnud talle appi, kui ta augus oli. Naki ise ei korjanud sügisel midagi. Lõpuks hakkas Nikil Nakist kahju ja ta andis Nakile ka süüa.

Järgmisel aastal hakkas Naki juba suvel talvevarusid korjama. Niki ja Naki olid nüüd mõlemad virgad ja head sõbrad.

*Kristella Jurkatamm, 4. kl,
Rahumäe põhikool*

Joonistanud Kristella Jurkatamm

SIGADI-SAGADI

Sigadi-sagadi olen siga,
minu elul pole viga.

Elan laudas, süön jahu,
oma aeda hästi mahun.

Mul ilus roosa rõngassaba
ja ninaks uhke kärss.

lialgi ma pole tasa,
teen röh-röh ja
ruik-ruik-ruik.

Valuoja põhikooli 2. klassi lapsed

ÕUN JA ÖÖKULL

Elasid kord õun ja öökull. Õun küsis öökulli käest:

„Miks mina olen nii roheline?”

Öökull ütles:

„Sellepärast, et päikest ei ole.”

Õun küsis öökulli käest:

„Aga millal päike tuleb?”

„Ei oska öelda,” ütles öökull.

Ükskord tuli päike välja. Õun ütles öökullile:

„Öökull! Päike tuli välja!” Ja läks punaseks.

Õun sai lõpuks endale punased põsed ja oli väga õnnelik. Ja niimoodi lõppes lugu.

*Kätlin Nõgu, 1. kl,
Keila algkool*

POST

*Joonistanud Reelika Haaboja, 5. kl,
Lagedi põhikool*

KASSID JA KALAD

Hea, et kalad elavad meres
ja kassid elavad kuskil peres.
Siis kui kassid elaksid meres,
oleksid kalad neil juba ammu keres.

*Joonistanud Hanna
Kristina Käerdi, (5 a),
Tallinn*

Kasside jaoks on loomulikult kala maailma kõige parem pala.
Hea, et kassipojad söövad piima,
muidu peaks kõik kalad kodudesse laiali viima.

Peaks tegema kröbinaid kalakujulisi,
kröbinaid heatujulisi.
Siis ei sööks nii palju kalu kassid
ja moes oleks rohkem piimatassid.

*Kerli Tali, 2. kl, Tartu Kivilinna
gümnaasium*

Joonistanud Kertu Nõmm (3 a), Haabneeme

Mida ütleb sääsk, kui näeb voodis magavat meest?
„Lahe! Täna saab jälle voodis hommikust süüa!”

Miks mesilased sumisevad?
Sest neil on sõnad meelest läinud.

Õhtusöögilauas istuv külaline küsib
Jukult:

„Miks su koer mu peale niimoodi uriseb?”

„Ah, ta uriseb alati nende peale, kes tema kausist söövad.”

Inimsööjalapsed mängivad koos harilike lastega õues liivakastis. Järsku avaneb maja aken ja inimsööjaema käsib oma lastel silmapilkselt tuppa tulla. Kui lapsed on koju tulnud, kätartab ema neile vihaselt:

„Pahad lapsed! Mitu korda pean ma teile ütleva, et toiduga ei tohi mängida!”

Milline seen oskab käia?
Selline, millel on jalg all.

Kellele toob musta kassi nägemine õnnetust?
Hiirele.

Pääsukesed istuvad telefonitraadil. Üks pääsupoiss kihistab kogu aeg naerda.
„Mida sa naerad?” küsivad teised.
„Kaks helistajat räägivad omavahel võru keeles ja see kõditab nii mõnusasti mu jalataldu!”

Kes käib ka palaval suvepäeval jänesenahkse kasukaga ringi?
Jänes ise.

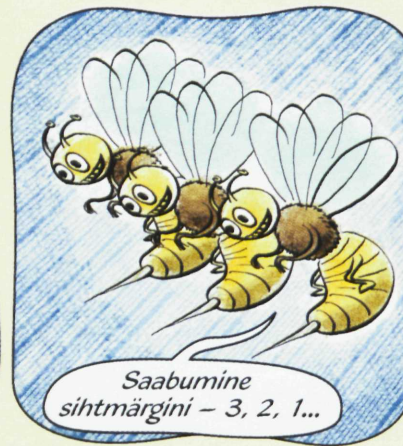
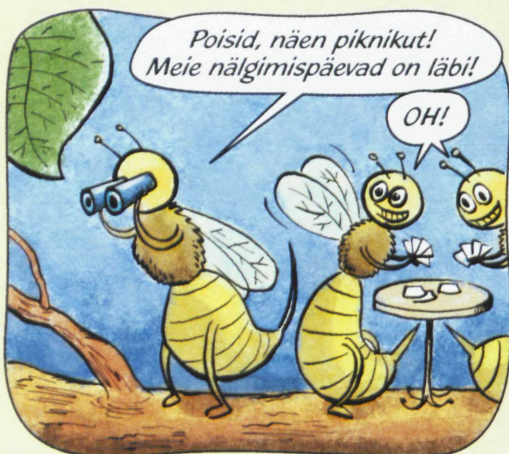
Juku kurdab isale:

„Issi, mida ma pean tegema? Teised poisid õues narrisid mind jälle plikaks.”

„Sa pead enda eest seista oskama!” ütleb isa. „Anna neile oma käekotiga väike vops, loobi kas või patsimummudega, kui midagi muud käepärast pole!”

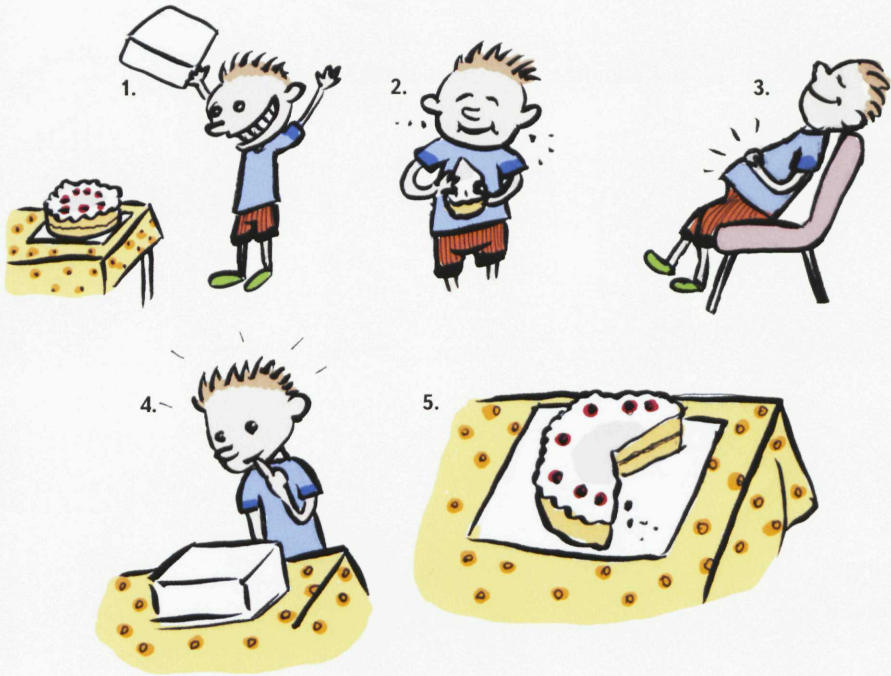

Joonistanud Elina Sildre

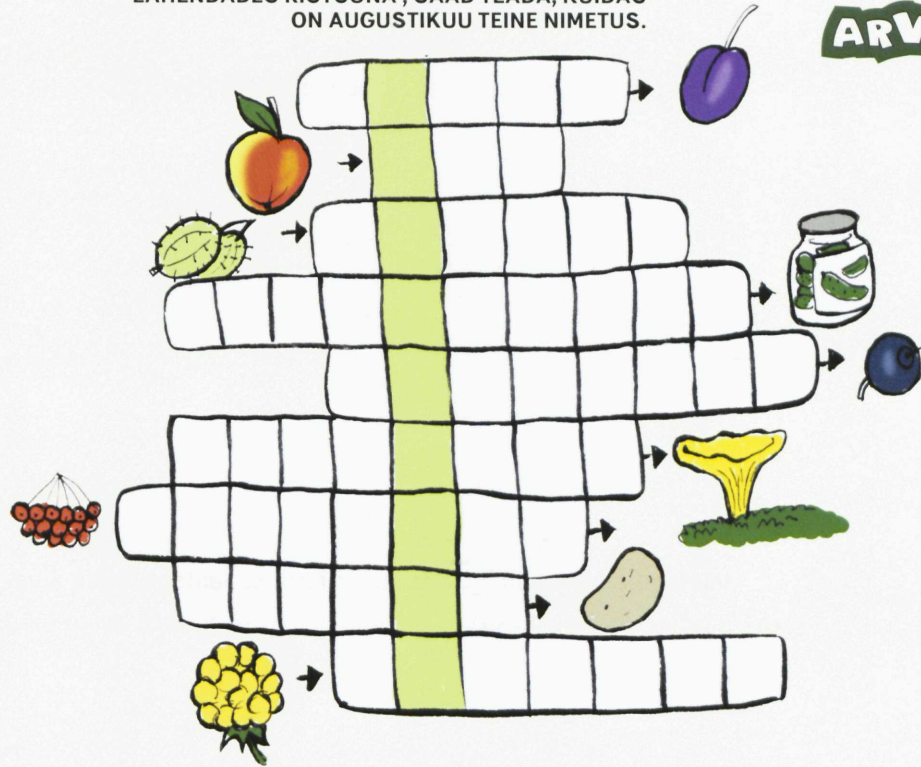

Joonistanud Joonas Sildre

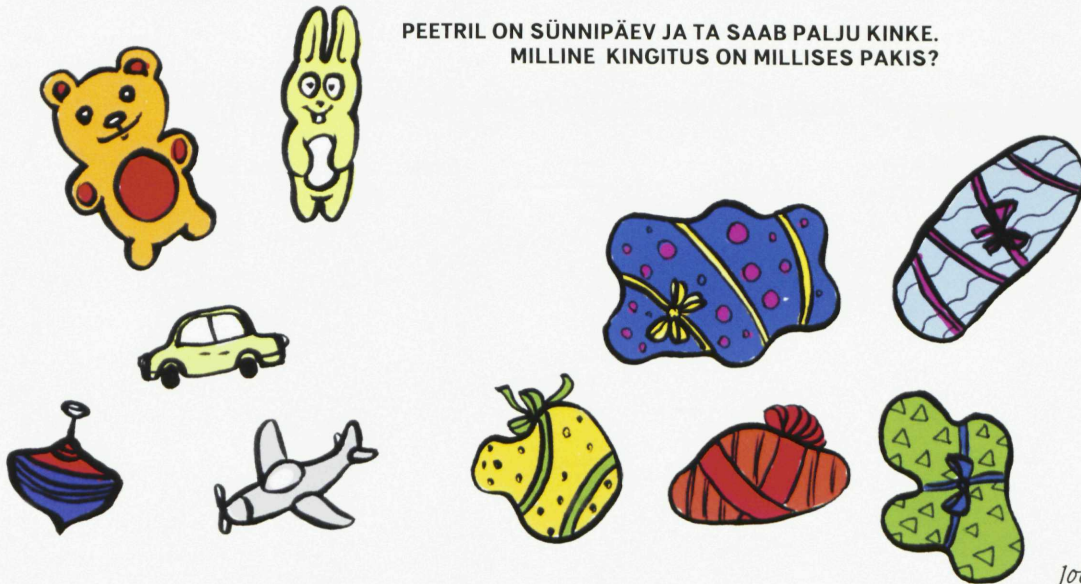
MILLINE ON PILTIDE ÕIGE JÄRJEKORD?

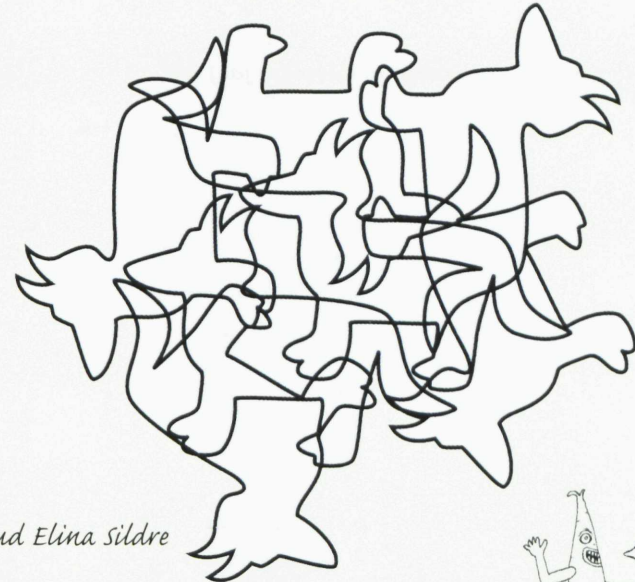
LAHENDADES RISTSÕNA, SAAD TEADA, KUIDAS ON AUGUSTIKUU TEINE NIMETUS.

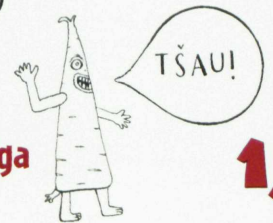
PEETRIL ON SÜNNIPÄEV JA TA SAAB PALJU KINKE. MILLINE KINGITUS ON MILLISES PAKIS?

MITU KOERA SA SIIT LEIAD?

Joonistanud Elina Sildre

Tähekeste toimetuse ootab vastuseid 20. augustiks meiliaadressil ristsona@taheke.ee või postkaardil aadressiga Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn. Lahendajate vahel loositakse välja Memory mäng!

JUULIKUU „ARVA ÄRA!“ VÕITJA ON KATRI-MIILI JÄRVESAAR RAKKEST. PALJU ÕNNE!

UUE NAABRI JUHTUM

LAPSED EKSIID NÕIUTUD KASSI OTSIDES
METSÄ ÄRÄ, KUID POLLI AITAS NAD KOJU.

VAADAKE, NÕID
ON JÄLE HELJU
JUURDE TULNUD!

JÄRGMISEL
PÄEVAL...

KUSS, KUULAME,
MIDA NAD RÄÄGIVAD!

EGA SA MU
ORANŽI KASSI
POLE NÄINUD?

EI OLE TREH-
VANUD KAHJUKS...

MIISU ON NATUKE ARG
JA EHMATAS, KUI MA TALLE
KÜÜNI TOITU VIIMA LÄKSIN.

OI, OLEME VIST
ASJAST NATUKE
VALESTI ARU
SAANUD...

PEAME AITAMA
TAL KIISU ÜLES
LEIDA!

JÄ SIIS...

OTSI, POLLI!
JÄLG! KUS
ON KASS?

KUSKIL SEAL
ME TEDA EILE
NÄGIME...

TA ON IKKA
SELLE PUU
OTSAS!

VAESEKE, TA EI
JULGE JU ALLA
TULLA!

MA LÄHEN
POLLIGA EEMALE.

KULLA KARVAKERAKE,
ÄRA KARDA, MIISUKE!
TULE SIIA TÄDI SÜLLE!

MJAAU!

JAH! VÄGA
TUBLI!

LOOMADEGA
PEAB KENASTI
RÄÄKIMA.

NAD SAAVAD
KOHE SIIS
ARU, KAS SIND
TASUB USAL-
DADA.

AITÄH KA TEILE!
KAS TAHATE, MA
NÄITAN TEILE OMA
METSÄONNI, KUS
MA KÄIN LOOMI
JÄLGMAS.

TAHAME!

NÄDALA
PÄRAST
KODUS...

RÄÄKIGE,
KUIDAS KA
MAAL LÄKS?

SAIME SÕBRAKS
UUE NAABRIGA!

JÄ TUTTAVAKS
PALJUDE LOOMADEGA!

LÖPP